

FIL-PRIM'AWLA TAL-QORTI ĊIVILI

IMHALLEF

ONOR. JOSEPH R. MICALLEF LL.D.

ILLUM il-Hamis, 17 ta' Ġunju, 2021

Kawża Nru. 8

Rik. Nru. 276/12JRM

Amedeo **BARLETTA** kif debitament awtorizzat, għan-nom u inrappreżentanza tas-soċjeta` ingliza Compagnia Generale Servizi Finanza Co.Ge.S.Fin. Limited li għandha n-numru ta' registrazzjoni 5265693 u Luciano Rotondi

VS

L-AWTORITA` TAS-SERVIZZI FINANZJARJI TA' MALTA

Il-Qorti:

Reggħet rat ir-Rikors Maħluf imressaq fl-14 ta' Marzu, 2012, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra l-atturi, fil-kwalita` tagħhom fuq imsemmija, talbu li l-Qorti (a) ssib li d-deċiżjoni mehuda mill-Awtorita` mharrka fid-29 ta' Settembru, 2011, li bis-saħħa tagħha ħabbret li kienet sejra taħtar stralċjarju għas-soċjeta` European Insurance Group Limited (EIG) għall-finijiet tal-Artikolu 28(1)(f) tal-Kapitolu 403 tal-Liġijiet ta' Malta bil-ħsieb li jsir l-istralċ tal-imsemmija kumpannija, kienet waħda li hija irrita u nulla minħabba li (i) ttieħdet bi ksur tal-jedd tal-atturi għal smiġħ xieraq u (ii) kienet waħda irragonevoli għall-

finijiet tal-Artikolu 469A tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta; u (b) tagħti kull ordni u provvediment li jidhrilha li jkun xieraq biex tneħhi l-effetti tal-imsemmija deċiżjoni u dawk konsegwenzjali għaliha u li terġa' tqiegħed lill-kumpannija EIG fl-istess qagħda li kienet qabel ittiegħdet dik id-deċiżjoni. Talbu wkoll l-ispejjeż;

Rat id-degriet tagħha tal-21 ta' Marzu, 2012, li bih ordnat in-notifika lill-Awtorita` mharrka u tat lill-atturi direttivi dwar it-tressiq tal-provi min-naħa tagħhom;

Rat it-Twegiba Maħlufa mressqa mill-Awtorita` mharrka fit-13 ta' April, 2012, li biha laqgħet għall-azzjoni attriċi billi, b'mod preliminari, qalet li tonqos fl-atturi l-leġittimazzjoni attiva billi hija l-kumpannija EIG, u mhux huma (bħala azzjonisti tagħha), li għandha interess tikkontesta l-likwidazzjoni, minbarra li ma huwiex minnu li l-kumpannija attriċi hija tassew l-*ultimate beneficial owner* ta' EIG; laqgħet ukoll billi qalet li l-ġudizzju m'huwiex shih għaliex il-kumpannija EIG m'hijiex parti fil-kawża; u laqgħet ukoll billi qalet li, ladarba l-atturi Barletta u Rotondi jgħixu barra minn Malta, l-kawża ma tistax timxi 'l quddiem qabel jaħtru mandatarju speċjali biex jidher għalihom f'din il-kawża jew jagħtu garanzija tajba għall-ispejjeż tal-kawża; u laqgħet ukoll billi qalet li l-attur Barletta ma ngħatax is-setgħa li jaħlef ir-rikors promotur ukoll f'isem l-attur Rotondi, li jinsab barra minn Malta. Fil-mertu, laqgħet billi kkontestat il-verżjoni tal-fatti tal-atturi, ċaħdet ix-xiljiet attriċi, u qalet li l-likwidazzjoni kienet il-mezz waħdieni li bih setgħu jitharsu l-interessi tal-*'policyholders'* u biex il-kumpannija ma tibqax sejra aktar lura. Qalet ukoll li l-likwidazzjoni ma hijiex miżura punittiva u l-kwestjoni tal-preżunzjoni tal-innoċenza m'għandhiex postha f'din il-kawża;

Rat is-sentenza preliminari tagħha tat-23 ta' April, 2013¹, li biha u għar-raġunijiet hemm imfissra, ċaħdet l-ewwel eċċezzjoni preliminari tal-Awtorita` mharrka u ordnat it-tkomplija tas-smiġħ tal-kawża;

Rat in-nota mressqa mill-atturi nomine fl-14 ta' Jannar, 2014² u d-dokumenti annessi magħha;

Rat il-provi dokumentali kollha u semgħet ix-xhieda mressqa mill-partijiet;

Rat d-degriet tagħha tal-14 ta' Ġunju, 2016³ li bih awtorizzat lill-atturi *nomine* jressqu s-sottomissjonijiet tagħhom bil-miktub;

¹ Paġġ. 47 sa 55 tal-proċess

² Paġ 916 sa 922 tal-proċess

³ Paġ 1123 tal-proċess

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet imressqa mill-atturi *nomine* fid-9 ta' Marzu, 2017⁴;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet imressqa mill-Awtorita` intimata fit-22 ta' Ġunju, 2017⁵, bi twegiba għal dik tal-atturi *nomine*;

Rat id-degriet tagħha tat-22 ta' Ġunju, 2017⁶ li bih halliet il-kawża għas-sentenza u awtorizzat lill-atturi *nomine* jipprezentaw nota risponsiva jekk ikun il-każ;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet risponsiva imressqa mill-atturi *nomine* fil-31 ta' Lulju, 2017⁷;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Rat id-degrieti tagħha li bihom halliet il-kawża għas-sentenza wara li, għal bosta xhur, il-partijiet⁸ talbu lill-Qorti ma tghaddix għall-għoti tas-sentenza għaliex kienu waslu biex jittransiġu l-kwestjonijiet li kellhom bejniethom fuq dan il-każ;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni ta' sħarriġ ġudizzjarju. L-atturi jridu li l-Qorti ssib li d-deċiżjoni meħuda mill-Awtorita` mharrka (aktar 'il quddiem imsejha "MFSA") f'Settembru tal-2011 biex tqiegħed fi proċeduri ta' stralċ lill-kumpannija ta' assikurazzjoni European Insurance Group Limited (minn issa 'l hemm imsejha "EIG") fi stralċ, ittieħdet bi ksur tal-jedd tagħhom ta' smiġħ xieraq u ma kinitx waħda raġonevoli. Iridu li l-Qorti tħassar dik id-deċiżjoni u l-mizuri kollha li setgħu ttieħdu b'konsegwenza tagħha u li terġa' tqiegħed lill-kumpannija milquta fl-istess qagħda li kienet qabel ma ttieħdet dik id-deċiżjoni;

Illi l-MFSA laqgħet b' mod preliminari billi qalet li l-attur *nomine* u l-attur proprio m'għandhomx interess ġuridiku li jmexxu l-kawża fil-kwalita` li qegħdin jidhru fiha, għaliex l-interess jinsab biss fil-kumpannija milquta bid-deċiżjoni mertu tal-każ⁹. Qalet ukoll li l-ġudizzju m'huwix shiħ għaliex il-kumpannija EIG m'hijiex parti fil-kawża. Li ladarba l-atturi Barletta u Rotondi jgħixu barra minn Malta, il-kawża ma tistax timxi 'l quddiem qabel jaħtru

⁴ Paġ 1140 sa 1149 tal-proċess

⁵ Paġ 1153 sa 1164 tal-proċess

⁶ Paġ 1165 tal-proċess

⁷ Paġ 1166 sa 1170 tal-proċess

⁸ Ara rikors f'paġ. 1178 tal-proċess

⁹ Din il-Qorti ċaħdet din l-eċċezzjoni b'sentenza preliminari tat-23.4.2013

mandatarju speċjali biex jidher għalihom f'din il-kawża jew jagħtu garanzija tajba għall-ispejjeż tal-kawża, u li l-attur Barletta ma ngħatax is-setgħa li jaħlef irrikors promotur ukoll f'isem l-attur Rotondi, li jinsab barra minn Malta. Fil-mertu, l-Awtorita` tikkontesta l-verzjoni tal-fatti, tiċhad ix-xiljiet attriċi, u tgħid li l-likwidazzjoni kienet il-mezz waħdieni li bih setgħu jitharsu l-interessi tal-*'policyholders'* ta' EIG u biex EIG ma tibqax sejra aktar lura finanzjament. Tgħid ukoll li l-likwidazzjoni ma hijiex miżura punittiva u l-kwestjoni tal-preżunzjoni tal-innoċenza m'għandhiex postha f'din il-kawża;

Illi bħala fatti li jirriżultaw mill-atti tal-kawża, johrog li l-kumpannija attriċi hija kumpannija registrata fir-Renju Unit fejn ukoll għandha s-sedi tagħha. Hija u l-attur Rotondi huma l-azzjonisti tal-kumpannija EIG, kumpannija registrata f'Malta fl-2005¹⁰. Fl-2008¹¹, EIG kienet ingħatat l-awtorizzazzjoni mill-MFSA biex tmexxi kummerċ ta' assikurazzjoni taht id-dispożizzjonijiet tal-Att tal-1998 dwar il-Kummerċ tal-Assikurazzjoni¹² wara li, mill-istħarriġ li l-Awtorita` għamlet, dehrilha li t-talba tagħha kellha tintlaqa'¹³;

Illi EIG kienet tbiegħ poloz ta' assikurazzjoni maħruġin minnha fl-Italja. Fl-2009, l-awtoritajiet fl-Italja nedew proċeduri ta' sħarriġ fuq EIG, u fis-26 ta' April, 2010¹⁴, EIG twaqqfet milli tbigh aktar poloz maħruġin minnha fl-Italja¹⁵. Wara li kienet mgħarrfa b'dan kollu, MFSA bdiet l-istħarriġ tagħha fuq EIG f'Malta. Dan kien jinkludi spezzjonijiet fl-uffiċini tagħha f'Malta, minn fejn irriżultat ha numru ta' nuqqasijiet fit-tmexxija tagħha. MFSA żammet laqgħa ma' EIG u ordnatilha ttranga n-nuqqasijiet tagħha fi żmien stipulat, id-dettal ta' liema jinstab f'ittra tal-14 ta' Mejju, 2010¹⁶. EIG wiegbet b'ittra tas-17 ta' Mejju, 2010¹⁷;

Illi fl-10 ta' Ġunju, 2010¹⁸, MFSA f'rapport dettaljat, għarrfet lil EIG bir-riżultat ta' l-ispezzjonijiet li kienu seħhew tul ix-xahar ta' Mejju, u nfirmatha bil-ħsieb li tirtiralha l-awtorizzazzjoni li kienet tatha biex tmexxi l-attivit` kummerċjali tagħha f'Malta. Hija stiednet lil EIG biex tressaq rappreżentazzjonijiet tagħha fi żmien stipulat. Minhabba li EIG naqset li tirregolarizza n-nuqqasijiet kif kienet intalbet li tagħmel, fit-12 ta' Lulju, 2010, l-MFSA irtirat l-awtorizzazzjoni¹⁹;

¹⁰ Paġ. 579 tal-proċess

¹¹ Ara x-xhieda ta' Dr Marisa Attard f'paġ. 414 tal-proċess

¹² Att XVII tal-1998 (Kap. 403)

¹³ Ara x-xhieda ta' Dr Marisa Attard f'paġ. 415 tal-proċess

¹⁴ Dok. "AS3" f'paġġ. 553 sa 554 tal-proċess

¹⁵ Ara x-xhieda ta' Dr Marisa Attard f'paġġ. 424 sa 425 tal-proċess

¹⁶ Dok. "AS5" f'paġġ. 560 sa 561 tal-proċess. Ara wkoll ix-xhieda ta' Dr Marisa Attard f'paġġ. 433 sa 434 tal-proċess

¹⁷ Dok. "AS6" f'paġġ. 562 sa 563 tal-proċess. Ara wkoll Dok. "AS8" f'paġġ. 566 sa 567 tal-proċess

¹⁸ Dok. "AS1" f'paġġ. 540 sa 550 tal-proċess

¹⁹ Dok. "AS2" f'paġġ. 551 sa 552A tal-proċess

Illi fil-5 ta' Awwissu, 2010²⁰, EIG appellat mid-deċiżjoni tal-MFSA quddiem it-Tribunal għas-Servizzi Finanzjarji. It-twegiba tal-MFSA għall-appell ta' EIG iġġib id-data tas-7 ta' Settembru, 2010²¹;

Illi fis-6 ta' Awwissu 2010, MFSA ħatret amministratur biex jieħu ħsieb l-assi EIG u jkompli bit-tmexxija tagħha²². Minn ittra tal-24 ta' Frar, 2011²³ u rapport li hejja l-amministratur f'Ottubru 2011²⁴, jirriżulta li kien ferm diffiċli għal EIG li tqum fuq saqajha. L-amministratur jistqarr li għamel kuntatt u żamm laqgħat mal-azzjonisti tal-kumpannija bil-għan li jiġġenera attivita` mixtieqa, iżda l-qagħda finanzjarja ta' EIG kienet imwiegħra wisq²⁵. Minn *audited accounts* tal-kumpannija għas-sena 2009, u għaldaqstant qabel ma giet revokata l-awtorizzazzjoni mill-MFSA, jirriżulta li EIG ma kienet solventi. Fl-istess żminijiet, id-diretturi tal-kumpannija kienu wrew tħassib fuq kif kienet miexja l-kumpannija billi ma kinetx qegħdin jingħataw tagħrif²⁶;

Illi fil-25 ta' Awwissu, 2011²⁷, l-amministratur irrakkomanda lill-MFSA li EIG titqiegħed fi proċeduri ta' xoljiment u stralċ. L-MFSA laqgħet irrakkomandazzjoni tal-amministratur u fid-29 ta' Settembru, 2011²⁸, ħatret stralċjarju. Fl-istess jum, l-MFSA għarrfet b'din il-ħatra lid-diretturi tal-kumpannija attriċi u lill-atturi²⁹;

Illi meta l-istralċjarju assumu l-ħatra tiegħu, sab li l-EIG kellha djun ta' '1 fuq minn 31 miljun euro³⁰, u likwidita` ta' ftit aktar minn 10 miljuni f'kontijiet bankarji³¹;

Illi fl-14 ta' Marzu, 2012, infetħet din il-kawża;

Illi f'Marzu 2013³², il-proċeduri kriminali fl-Italja kontra d-dirigenti ta' EIG twaqqfu;

Illi bħala konsiderazzjonijiet ta' natura legali marbutin mal-każ, l-azzjoni attriċi, fil-qofol tagħha, tikkontesta l-mod kif l-MFSA waslet biex qatgħetha li tqiegħed lil EIG fi proċess ta' xoljiment u stralċ bla ma qieset l-interessi tal-azzjonisti u bla ma ħadet il-fehma tagħhom qabel waslet għal dik id-deċiżjoni;

²⁰ Paġġ. 529 sa 573 tal-proċess

²¹ Paġġ. 532 sa 539 tal-proċess

²² Ara x-xhieda ta' Dr Marisa Attard f'paġ. 1085 tal-proċess

²³ Dok. "MA1" f'paġġ. 989 sa 997 tal-proċess

²⁴ Dok. "MA5" f'paġġ. 1055 sa 1079

²⁵ Ara x-xhieda ta' Raphael Aloisio f'paġ. 1103 tal-proċess

²⁶ Dok. "MA2" f'paġġ. 998 sa 1037 tal-proċess

²⁷ Dok. "MA4" f'paġġ. 1053 sa 1054 tal-proċess

²⁸ Dok. "BT1" f'paġġ. 931 sa 932 tal-proċess

²⁹ Dok. "MA6" u "MA7" f'paġġ. 1081 sa 1082 tal-proċess

³⁰ Ara x-xhieda ta' Brian Tonna f'paġ. 97 tal-proċess

³¹ Ara x-xhieda ta' Brian Tonna f'paġġ. 936 sa 937 tal-proċess. Ara wkoll paġġ. 941 sa 986 tal-proċess

³² Paġ. 160 tal-proċess

Illi l-atturi, bħala azzjonisti ta' EIG, jixlu lill-MFSA li naqset mid-dmir tagħha lejhom li tgħarrafhom minn qabel bid-deċiżjoni li kienet ser tieġu u li ma tathomx l-opportunità li jsibu soluzzjoni għall-problemi li sabu l-amministraturi³³. Huma jixlu lill-MFSA b'nuqqas ta' imparzjalità u b'nuqqas ta' raġonevolezza fit-teħid tad-deċiżjoni tagħha³⁴;

Illi, min-naħa l-oħra, l-MFSA tgħid li kien hemm raġunijiet serji biżżejjed biex wassluha toħroġ l-ordni li twaqqaf it-tħaddim ta' EIG u tqiegħedha taħt proċediment ta' xoljiment u stralc u li taħtar stralcjarju³⁵. Tgħid li EIG, bħala l-persuna liċenzjata, ingħatawliha drittijiet u kellha obbligi xi tħares u li l-MFSA intervjeniet biss meta rat li EIG kienet naqset li tħares l-obbligi³⁶ u kienet qiegħda titmexxa b'mod li seta' jkun ta' ħsara għall-interessi tal-persuni li għażlu li jassikuraw irwiehhom magħha. Tgħid li kien għal din ir-raġuni li talbet is-sejha fil-kawża ta' EIG;

Illi kif ingħad diversi drabi mill-Qrati tagħna, f'azzjoni ta' sħarriġ ġudizzjarju, Qorti ma tidholx fil-mertu tad-deċiżjoni li tkun ħaddnet xi awtorità pubblika sakemm ma tiġix applikata b'mod lil hinn (*'ultra vires'*) mis-setgħat mogħtija lil dik l-awtorità li tkun eżercitat dik l-għażla. Fi kliem l-awturi f'dan il-qasam, *"as a general principle it can be said that the courts do not concern themselves with the wisdom of a particular decision; they cannot examine the merits. They can, however, examine whether a public body has exceeded the powers given to it so that its decision is ultra vires or whether the procedure followed in reaching a decision was flawed by a failure to observe the principles of natural justice"*³⁷;

Illi kif ingħad ukoll mill-qrati f'dan ir-rigward: *"Throughout succeeding years in this century, however, the courts took a more cautious view and only required public bodies to observe the rules of natural justice when they were acting "judicially", a concept which was interpreted restrictively. A decisive change in judicial attitude occurred in Ridge vs. Baldwin³⁸... Merely to describe a statutory function as "administrative", "judicial", "quasi-judicial", said Lord Reid, is not in itself enough to settle the requirements of natural justice. Where officials and others have powers to make decisions affecting the rights of individuals, the rules of natural justice must be observed"*³⁹;

³³ Nota ta' Sottomissjonijiet tal-atturi f'paġ. 1141 tal-proċess

³⁴ *Ibid* paġ. 1142 sa 1149 tal-proċess

³⁵ Nota ta' Sottomissjonijiet tal-MFSA f'paġġ. 1159 sa 1162 tal-proċess

³⁶ *Ibid* paġ. 1163

³⁷ O.Hood Phillips & Paul Jackson *O.Hood Phillips' Constitutional and Administrative Law* (7th Edit, 1987) pg. 661

³⁸ *Per* Lorebourn L.j. fil-kawża fl-ismijiet *Board of Education vs Rice (1964)* A.C. 40

³⁹ O.Hood Phillips & Paul Jackson *op. cit* pg. 674

Illi meta l-Qorti tintalab biex tistharreg ghemil amministrattiv trid tara li dak l-ghemil ikun twettaq sewwa. B'dan wiehed jifhem li (a) l-ghemil ikun sar taht jew bis-sahha ta' ligi, (b) minn persuna jew Awtorita` li tkun inghatatilha dik is-setgħa bil-ligi, u (c) li hi u twettaq tali setgħa dik il-persuna jew dik l-awtorita` tkun inqdiet biha b'mod li ma tuzahieħ hażin jew għal għanijiet mhux xierqa. Fejn it-twettiq ta' xi setgħa jgħib miegħu l-użu ta' diskrezzjoni, il-ligi trid ukoll li dik id-diskrezzjoni tissejjes fuq kunsiderazzjonijiet rilevanti b'harsien tar-regoli ta' gustizzja naturali⁴⁰;

Illi jibqa' wkoll il-fatt li meta Qorti tintalab tistharreg ghemil amministrattiv, hija tista' u għandha tgharbel kif l-Awtorita` pubblika tkun haddmet id-diskrezzjoni tagħha u ta' xiex tkun hadet kunsiderazzjoni f'dak l-eżercizzju⁴¹, iżda l-Qorti ma għandha qatt tissostitwixxi b'tagħha d-diskrezzjoni li hija bil-ligi mhollija f'idejn dik l-awtorita`⁴². Għalhekk, sakemm dan l-eżercizzju jibqa' wiehed "ta' kassazzjoni", il-Qorti ma tindaħalx dwar jekk id-deċiżjoni jew l-ghemil imwettaq ikunx wiehed sostantivament korrett, sakemm ikun formalment raġonevoli u jaqa' fil-limiti tas-setgħat mogħtija lil dik l-awtorita` li tkun wettqet l-istess ghemil;

Illi fil-fehma tal-Qorti, l-ilment tal-atturi għandhom jiġi mistharreg fil-isfond tal-funzjonijiet li l-MFSA, bhala awtorita` regolatorja, għandha taht il-ligi li bis-sahha tagħha twaqqfet, kif ukoll taht dawk il-ligijiet li jaqgħu taht is-setgħa tagħha. Hija l-funzjoni tal-MFSA, fost oħrajn, li (i) tirregola u tissorvelja s-servizzi finanzjarji f'Malta; (ii) tassigura l-ogħla livelli ta' kondotta w amministrazzjoni fis-sistema finanzjarju Malti; u (iii) li tħares l-interessi tal-konsumatur⁴³;

Illi fil-qadi tal-funzjonijiet tagħha, l-MFSA għandha s-setgħa li tagħti u tirtira awtorizzazzjoni maħruġa minnha⁴⁴; titlob dokumentazzjoni u tagħmel investigazzjonijiet u sħarriġ, magħdud li tingħata aċċess għas-sit minn fejn jingħata u jitmexxa s-servizz hekk awtorizzat; u li toħroġ ordnijiet lid-detentur tal-liċenzja jew awtorizzazzjoni⁴⁵. Fil-qasam tal-assikurazzjoni, kemm-il darba jirriżultaw ċirkustanzi serji biżżejjed, l-MFSA għandha s-setgħa speċifika wkoll li toħroġ ordni għax-xoljiment u stralc ta' kumpannija u tahtar persuna kompetenti bhala stralcjarju tagħha biex tieħu hsieb tmexxi dak il-proċess⁴⁶;

Illi fil-każ li l-Qorti għandha quddiemha, l-obbligu tal-MFSA li tħares il-prinċipji ta' gustizzja naturali, inkluż għaldaqstant dak li tagħti smieħ kif

⁴⁰ Din il-Qorti kif presjeduta **26.3.2009** fil-kawza fl-ismijiet *Henry Calleja vs Kummissarju tal-Artijiet* (mhux appellata)

⁴¹ P.A. GV **5.10.2001** fil-kawza fl-ismijiet *Joseph Attard vs Enemalta Corporation*

⁴² P.A. PS **28.1.2004** fil-kawza fl-ismijiet *Anthony Psaila vs Kummissarju tal-Pulizija*

⁴³ Art. 4 tal-Kap. 330

⁴⁴ Art. 26 tal-Kap. 403

⁴⁵ Art. 16 tal-Kap. 330

⁴⁶ Art. 28 tal-Kap. 403

imiss, irid jitqies fil-kuntest tar-relazzjoni li l-MFSA (bħala awtorita` regolatorja) kellha mad-detentur tal-liċenzja, jiġifieri EIG. Mill-atti li għandha quddiemha, il-Qorti m'għandha ebda dubju li dan sar u sar kif imiss, kemm f'termini ta' laqgħat, skambju ta' korrispondenza, skambji ta' rapporti u għoti ta' żmien biex EIG tressaq il-fehmiet u l-argumenti tagħha. Kien hemm firxa ta' żmien li matulu l-MFSA tat ukoll struzzjonijiet kif EIG setgħet tirregola ruħha aħjar u biex jitwettqu dawk l-istruzzjonijiet. Kif ukoll kien hemm l-opportunita`, fost l-oħrajn, li jitressaq appell minn xi deċiżjonijiet meħudin;

Illi mill-provi ħareġ ukoll li t-tmexxija ta' EIG kienet f'idejn persuni li, fil-kapaċita` tagħhom ta' mandatarji u fiduċjarji tal-kumpannija, kellhom jiehdu deċiżjonijiet għall-aħjar interessi tal-kumpannija⁴⁷. Min-naħa l-oħra, l-aspettattivi tal-azzjonisti ma jaqgħux fil-kompetenza tar-regolatur. Għaldaqstant, minn dawn il-konsiderazzjonijiet, il-Qorti tasal għall-fehma li meta l-MFSA ħarġet l-ordni tas-sospensjoni tal-awtorizzazzjoni biex EIG tibqa' teżerċita l-kummerċ tagħha u biex titqiegħed taħt proċess ta' xoljiment u stralċ bil-ħatra ta' stralċjarju, kienet qiegħda tagħmel dan fil-qafas ta' setgħet li l-liġi kienet tagħtiha espressament u b'ħarsien tal-prinċipji ta' haqq naturali fir-rigward tal-istess EIG u, safejn kien jirrigwarda s-setgħat tagħha, ma kisretx il-jeddijiet tal-atturi;

Illi l-atturi jixlu lill-MFSA ukoll li ħadet deċiżjoni irragonevoli meta ħatret stralċjarju. Fil-fehma tagħhom, ma kien hemm ebda ħtieġa għal dan;

Illi l-Qorti m'għandhiex wisq xi żżid fuq dan il-punt ma' dak li ikkunsidrat aktar 'il fuq. Mill-atti joħroġ li EIG kellha numru ta' nuqqasijiet fil-mod kif kienet titmexxa u kif mexxiet is-servizzi finanzjarji tagħha f'Malta u kif ukoll fl-obbligi li kellha mal-MFSA bħala r-regolatur li kien awtorizzaha twettaq dak il-kummerċ f'Malta. Diġa` ntwera li EIG ingħatat l-opportunita` li tirregolarizza l-qagħda tagħha u nġhatat żmien biżżejjed biex tilhaq tagħmel dan. Minkejja dan kollu, EIG ma sehħilhiex tilhaq dawn l-għanijiet mistennija u baqgħet tkun ta' tħassib għar-regolatur, l-iżjed fid-dawl ta' twissijiet li waslulha minn regolatur barrani li wkoll kien qiegħed jistħarreg it-tmexxija u (n-nuqqas ta') ż-żamma ta' dokumentazzjoni minn EIG. Din il-gabra ta' ċirkostanzi ma kinitx ħlieqa ta' MFSA, u bħala regolatur li jrid jiggarantixxi l-isem tal-kwalita` tas-servizzi finanzjarji li jingħataw f'Malta, kienet tkun irresponsabbli li kieku għalqet għajnejha għalihom. Fuq kollox, kull regolatur li jsib ma' wiċċu ċirkostanzi bħal dawn kien raġonevolment mistenni li, wara li jara li ż-żmien mogħti lill-operatur finanzjarju biex itejjeb il-qagħda u jsewwi n-nuqqasijiet ikun għadda għalxejn, jieħu miżuri xierqa biex iwaqqaf din l-irregolarita`. Kien dan li wassal biex l-MFSA tirrevoka l-awtorizzazzjoni li kienet ħarġet lil EIG u li tqiegħda fi proċess ta' xoljiment u stralċ;

⁴⁷ Ara f'dan il-kuntest Andrew Muscat, *Principles of Maltese Company Law*, (2007) pġg. 417 sa 418

Illi l-proċeduri li ttieħdu kontra EIG u d-diretturi tagħha barra minn xtutna wkoll tefgħu lil EIG aktar 'l isfel. Il-ġrajjet kif seħħew u meħuda b'mod komplessiv ma hallewx wisq għazla lill-MFSA ħlief li twaqqaf l-operat u thares l-interessi tal-konsumaturi billi taħtar l-istralċjarju. Il-qagħda finanzjarja ta' EIG kif sabha l-amministratur, ma kienet sabiha xejn, tant li sena wara l-ħatra tiegħu, l-amministratur irrakkomandha x-xoljiment tal-kumpannija. Dan wassal biex l-MFSA tordna x-xoljiment tal-EIG u taħtar stralċjarju;

Illi l-atturi jishqu li MFSA kienet irragonevoli fit-teħid tad-deċiżjoni tagħha dwar EIG. Jgħidu li mxiet b'mod abbużiv fit-twettiq tad-diskrezzjoni li wriet f'dan il-każ. Biex imġiba titqies abbużiva, min jallegaha jrid juri li kien hemm element ta' intenzjoni biex wiehed jagħmel il-ħsara, liema fehma wiehed jista' jasal biex juriha b'xi prova ta' mġiba esterna li tagħmel parti mill-eżerċizzju diskrezzjonali li jkun. Minbarra dan, l-eżerċizzju diskrezzjonali jrid ikun kemm "rite" u kif ukoll "recte", jiġifieri jrid jitwettaq skond il-proċedura stabilita u kif ukoll imħaddem b'haqq⁴⁸. Dan kollu jitlob ukoll li d-diskrezzjoni titwettaq b'mod raġonevoli;

Illi huwa mgħallem fid-duttrina li "*A person in whom is vested a discretion must exercise his discretion upon reasonable grounds. A discretion does not empower a man to do what he likes merely because he is intended to do so – he must not in the exercise of his discretion do what he likes but what he ought. In other words, he must by the use of his reason ascertain and follow the course which reason directs. He must act reasonably. ... Virtually, all administrative decisions are rational in the sense that they are given for intelligible reasons, but the question then is whether they measure up to the legal standard of reasonableness within which the deciding authority has genuinely free discretion. If it passes those bounds, it acts ultra vires*"⁴⁹. Il-kejl ta' twettiq raġonevoli ta' diskrezzjoni amministrativa jinbena fuq kriterji oġġettivi⁵⁰;

Illi fid-dawl tal-fatti li ssemew qabel u li joħorgu mill-atti kopjużi tal-kawża, il-Qorti tasal għall-fehma li l-atturi ma seħħilhomx jippruvaw li l-MFSA aġixxiet b'nuqqas ta' raġonevolezza f'dan il-każ;

Illi l-atturi jixlu lill-MFSA ukoll li ħadet kunsiderazzjonijiet irrilevanti biex waslet għad-deċiżjoni attakkata. Fis-sottomissjonijiet tagħhom ma jfissrux x'iridu jgħidu b'din ix-xilja jew f'liema aspekt l-MFSA qieset xi kunsiderazzjoni li ma kienx messha jew naqset li tqis oħrajn li kien imissha tqis. Jingħad biss li f'dan ir-rigward, il-kwestjoni ta' awtorita` li tkun mixlija li ħadet

⁴⁸ App. Inf. PS 26.2.2010 fil-kawża fl-ismijiet *Peter J. Azzopardi et noe vs Awtorita` għas-Servizzi Finanzjarji*

⁴⁹ HWR Wade & CF Forsyth *Administrative Law* (10th Edit.), pagġ. 295 – 6

⁵⁰ P.A. RCP 20.10.2009 fil-kawża fl-ismijiet *Stephanie Dalli vs Dr. Valerie Sollars et* (mhix appellata)

deċiżjoni msejsa fuq kunsiderazzjonijiet mhux rilevanti jew għal għanijiet mhux xierqa, trid tinqara u tintfiehmed mar-regoli tad-Dritt Amministrattiv li jtkellmu dwar ir-raġonevolezza fit-tħaddim tad-diskrezzjoni tal-għemil amministrattiv⁵¹. Kemm hu hekk jingħad li *“There are many cases in which a public authority has been held to have acted from improper motives or upon irrelevant considerations, or to have failed to take account of relevant considerations, so that its action is ultra vires and void. It is impossible to separate these cleanly from other cases of unreasonableness and abuse of power, since the court may use a variety of interchangeable explanations. .. Regarded collectively, these cases show the great importance of strictly correct motives and purposes”*⁵²;

Illi dan kollu jwassal lill-Qorti għall-fehma li ma ntweriex li f’dak li għamlet, iddeċidiet jew bil-mod kif imxiet, l-MFSA aġixxiet *ultra vires* is-setgħat lilha mogħtijin b’mod li jwasslu li din il-Qorti tħassar id-deċiżjoni attakkata mill-atturi u ssibha ma tiswiex u bla effett;

Illi għaldaqstant l-ewwel talba attriċi mhix ser tintlaqa’;

Illi ladarba t-tieni talba attriċi hija konsegwenzjali għall-ewwel waħda, hija wkoll mhux ser tintlaqa’;

Illi fiċ-ċirkostanzi, u wkoll fid-dawl tas-sottomissjonijiet ta’ MFSA li tħalli f’idejn il-Qorti dwar l-eċċezzjonijiet preliminari li dwarhom ma nġhatat sallum l-ebda sentenza, il-Qorti tqis li ma hemmx għalfejn tistħarrighom minhabba li ma jinċidu bl-ebda mod fuq il-fehmiet li waslet għalihom il-Qorti dwar il-mertu tal-każ u għaliex, lil hinn minn hekk, għandhom biss valur akkademiku u marginali għall-kwestjoni ewlenija;

Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti qiegħda taqta’ u tiddeċiedi l-kawża billi:

Tiċhad it-talbiet attriċi bħala mhux mistħoqqa fil-fatt u fid-dritt;

Tastjeni milli tqis it-tieni, it-tielet u r-raba’ eċċezzjonijiet preliminari tal-Awtorita` mharrka, iżda tilqa’ l-bqija tal-eċċezzjonijiet tagħha fil-mertu bħala mistħoqqa fil-fatt u fid-dritt; u

Tordna lill-atturi jhallsu l-**ispejjeż tal-kawża**, hliet għal dawk marbuta mas-sentenza preliminari tat-23 ta’ April, 2013, li għandha terfagħhom l-Awtorita` mharrka.

⁵¹ Maġ. (Għ) AE 29.2.2008 fil-kawża fl-ismijiet *Piju Attard et vs Kunsill Lokali tal-Munxar* (mhix appellata)

⁵² Wade & Forsyth *Administrative Law* (11th Edit, 2014) f’pag. 323

Moqrija

**Onor. Joseph R. Micallef LL.D.,
Imħallef**

17 ta' Ġunju, 2021